

LOKAAL SPORTAKKOORD OOSTZAAN

2021 - 2022

Iedereen moet mee kunnen blijven doen:
kinderen, jongeren, volwassenen en
ouderen. Daar gaan we voor!

Uit: Gezondheid telt! in Oostzaan

Uitgangspunt Sportakkoord

Het uitgangspunt van het Sportakkoord is om meer mensen met meer plezier te laten sporten of bewegen en om de kracht van sport beter te benutten voor maatschappelijke doeleinden. Een zeer bijzonder akkoord waar verschillende mensen en partijen hun energie, enthousiasme en expertise in kunnen steken. Dit zijn personen die betrokken zijn bij sporten, bewegen en gezondheid: van sportaanbieders en maatschappelijke partners tot uiteenlopende afdelingen binnen het gemeentehuis. Samen kunnen zij bepalen hoe ze de sport- en beweegsector in Oostzaan in de komende twee jaar verder kunnen versterken en breder kunnen inzetten.

Achtergrond

Gezondheid telt! in Oostzaan. Gemeente Oostzaan zet zich in voor de volgende vier speerpunten:

- Een gezonde leefstijl;
- Een goede mentale gezondheid;
- Gezond ouder worden;
- Een gezonde leefomgeving.

Hiermee kan iedereen in de toekomst mee blijven doen: kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. In vergelijking met voorgaande jaren legt gemeente Oostzaan nu meer de nadruk op preventie. Door een gezonde leefstijl te hanteren, actief te blijven, fit en energiek te zijn in een gezonde leefomgeving kan iedereen ouder worden en blijven meedoen aan het leven van alledag. Daarom zet men in gemeente Oostzaan in op een gezond leven en het voorkomen van gezondheidsproblemen. *Bron: Gezondheidsnota 2019-2023*
Sport en bewegen kan hierbij prima ingezet worden als middel om deze doelstellingen te behalen.

Cijfers gemeente Oostzaan, gericht op jeugd, volwassenen en senioren

Positief:

- in Oostzaan zijn meer mensen lid van een sportvereniging dan landelijk gezien
- het % volwassenen en senioren dat voldoet aan de beweegrichtlijnen is hoger dan het landelijk percentage
- 82% van de kinderen tot 12 jaar voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen t.o. 79% landelijk
- 79% van de kinderen tot 12 jaar is lid van een sportclub; dit is hoger dan het landelijke percentage

Negatief:

- meer dan de helft van de senioren kampt met overgewicht
- bijna 50% van de senioren is door hun gezondheid beperkt in activiteiten
- het aantal senioren dat wekelijks sport is aanzienlijk minder dan het aantal volwassenen
- bijna 50% van de senioren kampt met sociale eenzaamheid
- 40% van de senioren houdt letsel over na vallen
- 16% van de kinderen tot 12 jaar is (semi)actief

Het aantal 65+-ers neemt in Oostzaan de komende jaren flink toe. De grafieken met gezondheidsontwikkelingen binnen diverse thema's geven allen een (negatieve) stijgende lijn aan. Deze lijn kan o.a. doorbroken worden door bewegen in te zetten als preventief middel.

Bronnen:

1. www.gezondheidincijfers.ggdzw.nl
2. www.statline.cbs.nl
3. www.volksgezondheidszorg.info

Lokaal Sportakkoord Oostzaan

Op basis van een in 2019 gehouden behoeftepeiling uitgevoerd door de buurtsportcoach, onderzoek data én ontwikkelingen in buur- en samenwerkingsgemeente Wormerland (waar veel dezelfde maatschappelijke partijen werkzaam zijn) is gekozen in te zetten op de volgende pijlers uit het landelijke Sportakkoord:

Pijler 1: Inclusief sporten en bewegen

Meedoen aan sport en plezier in sport is niet voor iedereen vanzelfsprekend, waardoor een deel van de Nederlanders weinig of niet sport. Veel organisaties in het werkveld sport en andere betrokken organisaties willen graag een steentje bijdragen om sport en bewegen voor iedereen mogelijk te maken.

Inclusief sport- en beweegaanbod is een mooie en effectieve manier om de maatschappelijke waarde van sport en bewegen te benutten. Inclusie draagt bij aan het meedoen aan en het genieten van sport.

Mogelijke projecten/focusgebieden in Oostzaan:

- Sportaanbod voor kinderen en jongeren met een rugzakje
- Lekker in je life; ketenaanpak jeugd met overgewicht
- Verbinding jong en oud
- Aandacht voor (hang)jongeren i.s.m. jongerenwerker
- Valpreventie
- Sportmaatjes om de drempel naar een sportvereniging te verlagen
- Bewegactiviteiten dagbesteding Lishof

Pijler 2: Vitale sport- en beweegaanbieders

Verenigingen en andere sport- en beweegaanbieders moeten hun waardevolle taak, om zo veel mogelijk mensen in Nederland met plezier te laten sporten en bewegen, met verve kunnen blijven vervullen. Hiertoe is het noodzakelijk dat sport- en beweegaanbieders hun financiële en organisatorische basis op orde hebben. Vanuit die solide basis kunnen ze hun vizier gaan richten op passend aanbod dat aansluit bij de behoefte van de hedendaagse sporter.

Veranderingen en trends in de maatschappij zorgen er voor dat verenigingen en sportaanbieders scherp moeten blijven om in te spelen op de behoefte van de (potentiële) sporter. Dat gaat niet vanzelf. Daar is kennis, flexibiliteit en daadkracht voor nodig. Het onderhouden en versterken van een sterk netwerk is een belangrijke bouwsteen om slimme samenwerkingen op te zetten. Dit zorgt ervoor dat sportaanbieders in aansluiting op hun ondersteuning, wensen en behoeften op de hoogte blijven, inspireren en samen kijken naar de toekomst, zodat zij kunnen blijven doen waar zij goed in zijn: sport organiseren.

Mogelijke projecten/focusgebieden in Oostzaan:

- 'Sportcafé voor en door sport- en beweegaanbieders'. Het Sportcafé biedt mogelijkheid tot kennisuitwisseling, scholing en netwerken. Op basis van een behoeftepeiling onder sportaanbieders (nov. 2019) en actuele input van verenigingen worden gezamenlijk onderwerpen bepaald en georganiseerd. Mogelijke onderwerpen: ledenbehoud/-werving, financiën, versterking kader.

De buurtsportcoach haalt actief vragen op bij sportaanbieders en zorgt in samenwerking met de Adviseur Lokale Sport voor passende ondersteuning en services vanuit de landelijke sportlijn (opleidingen, workshops, masterclasses, inspiratiesessies, begeleidingstrajecten). Waar mogelijk worden meerdere sportaanbieders uit de regio met een vergelijkbare vraag samengenomen ten behoeve van uitwisseling, bredere leereffecten en efficiëntie van de middelen. Daarvoor werkt de Adviseur Lokale Sport samen met de adviseurs van omliggende gemeenten.

- Samenwerking verenigingen onderling en met partijen als het onderwijs
- Zichtbaarheid sport- en beweegaanbieders via online-platform
- Kwaliteitsontwikkeling technisch kader

Pijler 3: Van jongs af aan vaardig in bewegen

De laatste jaren bewegen kinderen steeds minder en gaan de motorische vaardigheden van kinderen sterk achteruit. Uit onderzoek blijkt dat goede motorische vaardigheden van belang zijn voor het ontwikkelen van een actieve leefstijl. Door samenwerking tussen de sectoren onderwijs, kinderopvang, zorg, welzijn en sport & bewegen moet een positieve opgaande lijn ontstaan.

In Oostzaan is de sportparticipatie hoog, maar is bewegen nog lang geen vanzelfsprekendheid. Kinderen van jongs af aan stimuleren meer (buiten) te bewegen draagt bij aan een leven lang bewegen. Een goede samenwerking en ondersteuning van ouders, sportaanbieders en onderwijs, de partijen die invloed hebben op de jeugd, is hierin belangrijk. In deze pijler kan in Oostzaan ingezet worden op plannen om een goede ketenaanpak te realiseren om de jeugd (weer) naar buiten te brengen.

Mogelijke projecten en focusgebieden in Oostzaan:

- Interdisciplinaire samenwerking motorische ontwikkeling tussen sport, onderwijs en zorg. Verbinden en scholen van professionals en vrijwilligers in Oostzaan die bijdragen aan de motorische ontwikkeling en het beweeggedrag van jonge kinderen (tot 8 jaar). Een kerngroep met afgevaardigden vanuit sport, onderwijs & opvang, GGD en fysio/oefentherapie komt minimaal 2x per jaar bij elkaar. Samen stellen ze doelen en een actieplan op. Een onderdeel van het actieplan zijn interventies en scholingen voor professionals en vrijwilligers.
- Uitvoeren Nijntje Beweegdiploma
- Beweegroutes rondom scholen

Hoe nu verder?

Het Lokale Sportakkoord Oostzaan staat pas globaal op papier en bewandelt door omstandigheden een omgekeerde weg. De resterende maanden in 2020 worden gebruikt om met belanghebbende partijen uit het maatschappelijke veld én sportaanbieders in gesprek te gaan om samen concrete uitvoering te geven aan de genoemde pijlers, maar ook om een stuurgroep te formeren die het sportakkoord adopteert, een keuze maakt uit de uiteindelijk voorgestelde projecten (o.a. toetsing op haalbaarheid en beschikbare budget) en toezicht houdt op de voortgang en uitvoering van de geformuleerde plannen. Ieder project wordt gedragen door een kopgroep die zorgt voor de uitvoering.

Het kan heel goed zijn dat de pijlers 4 (Duurzame sportinfrastructuur; bijv. het verkennen van de mogelijkheden om het structurele tekort aan zaalruimte op te lossen) en 5 (Positieve sportcultuur) na gesprekken met het werkveld actief worden opgenomen in het lokale sportakkoord.

Buurtsportcoach als aanjager

Om de deelplannen optimaal uit te kunnen voeren, de juiste partijen aan elkaar te verbinden en de werkgroepen effectief te laten fungeren, kan de buurtsportcoach van Team Sportservice een aanjaagrol vervullen. Om deze rol optimaal te vervullen is inzet van 1 uur (bekostigd uit het uitvoeringsbudget) per week het advies.

Adviseur Lokale Sport

De Adviseur Lokale Sport is gedurende de uitvoering van het lokale sportakkoord in 2021 en 2022 betrokken en houdt contact met de stuurgroep.

De adviseur is er om bij te dragen aan versterking van de sport- en beweegaanbieders middels het inzetten van passende ondersteuning en services vanuit de landelijke sportlijn (opleidingen, workshops, masterclasses, inspiratiesessies, begeleidingstrajecten). De Adviseur lokale sport is de schakel tussen de lokale behoefte aan services en het landelijke aanbod. Sport- en beweegaanbieders kunnen bij de adviseur hun behoefte kenbaar maken. Naast de reguliere services zijn extra services beschikbaar.

Landelijk Preventieakkoord

Het preventieakkoord zet in op de thema's overgewicht, roken en alcoholgebruik. Thema's waarin sport- en beweegaanbieders een goede rol kunnen spelen.

Een koppeling tussen lokaal sportakkoord en lokaal preventieakkoord behoort dan ook tot de mogelijkheden.

